

İSO Türkiye İmalat PMI temmuzda 46,9 oldu

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI, temmuzda 46,9'a gerileyerek üst üste beşinci ay eşik değer 50'nin altında kaldı. Endeks, faaliyet koşullarında Mayıs 2020'den beri en belirgin yavaşlamaya işaret etti. Yavaşlama genel bir talep yetersizliğinden kaynaklanırken belirsiz piyasa koşulları ve devam eden fiyat baskıları bu sorunu derinleştirdi.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI raporu da temmuzda imalat sanayi sektörü genelinde zayıflığa işaret etti. Son 15 aylık dönemde ilk kez 10 sektörün tamamında üretim yavaşladı. Benzer şekilde 10 sektörün dokuzunda yeni siparişler yavaşlama gösterdi, bu durumun istisnası kara ve deniz taşıtları sektöründe kaydedilen güçlü artış oldu. Dış talep tarafında ise kısmen daha olumlu bir tablo gözlemlendi ve üç sektörde yeni ihracat siparişleri artış kaydetti.

Ekonomik büyümenin öncü göstergesi olan imalat sanayi performansında en hızlı ve güvenilir referans kabul edilen İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye İmalat PMI (Satın Alma Yöneticileri Endeksi) anketinin Temmuz 2022 dönemi sonuçları açıklandı. Eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamların sektörde iyileşmeye işaret ettiği anket sonuçlarına göre, haziran ayında 48,1 olarak ölçülen manşet PMI temmuzda 46,9'a gerileyerek üst üste beşinci ay eşik değer 50'nin altında kaldı.

Endeks, faaliyet koşullarında Mayıs 2020'den beri en belirgin yavaşlamaya işaret etti. Temmuzdaki yavaşlama genel bir talep yetersizliğinden kaynaklanırken belirsiz piyasa koşulları ve devam eden fiyat baskıları bu sorunu derinleştirdi. Hem üretim hem de yeni siparişlerde temmuzda Covid-19 salgınının ilk dalgasından bu yana en belirgin ivme kaybı gözlemlendi.

Talep tarafındaki nispeten olumlu gelişme, yeni ihracat siparişlerindeki yatay seyir oldu. Bir diğer olumlu gösterge de bazı firmaların kapasite genişletme çabalarına bağlı olarak istihdam artışının devam etmesiydi. Bununla birlikte, yeni işe alımlar çok ılımlı düzeyde kaldı ve 26 aydır süren iyileşme trendinin en düşük artışı gerçekleşti. Firmalar yeni siparişlerdeki yavaşlamayla bağlantılı olarak satın alma faaliyetlerini yavaşlatırken girdi stoklarında da son üç ayın ilk düşüşü kaydedildi.

Sektörde enflasyonist baskıların hafiflediğine ilişkin sinyaller dikkat çekti. Girdi maliyetleri Türk lirasındaki değer kaybına bağlı olarak keskin şekilde artmaya devam etse de bu artış Şubat 2021'den beri en ılımlı düzeyde gerçekleşti. Böylece nihai ürün fiyatları enflasyonu üst üste dördüncü ay geriledi ve yaklaşık bir buçuk yılın en düşük artışı kaydedildi. Tedarikçilerin malzeme temin etmede yaşadığı zorluklara ve küresel lojistik sorunlarına bağlı olarak tedarikçilerin teslimat süreleri artmaya devam etti. Tedarik zincirlerindeki aksamalar son üç ayın en belirgin düzeyinde olmasına rağmen yılın başlarına kıyasla çok daha ılımlı seyretti. İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI anket verileri hakkında değerlendirmede bulunan S&P Global Market Intelligence Ekonomi Direktörü Andrew Harker, şunları söyledi: “Yılın ikinci yarısının başlamasıyla birlikte piyasalardaki belirsizlikler, talebin yavaş seyri ve fiyat baskıları Türk imalatçıları açısından zorlu faaliyet koşullarına yol açtı. Son PMI anket sonuçları yalnızca yeni ihracat siparişleri ve istihdam tarafında nispeten olumlu bir görünüm sundu. Veriler, enflasyonist baskıların zirve yaptığı yönünde sinyal vermeye devam etti. Hem girdi maliyetleri hem de nihai ürün fiyatlarındaki artışlar yaklaşık bir buçuk yılın en düşük oranında gerçekleşti. Fiyat baskılarındaki azalış, önümüzdeki aylarda firmalara müşterilerini geri kazanabilmeleri için bazı fırsatlar sağlayabilir.”

Takip edilen 10 sektörde üretim yavaşladı

İstanbul Sanayi Odası Türkiye Sektörel PMI, temmuz ayında imalat sanayi sektörü genelinde zayıflığa işaret etti. Son 15 aylık dönemde ilk kez 10 sektörün tamamında üretim yavaşladı. En belirgin düşüşlerin gerçekleştiği iki sektör, metalik olmayan mineral ürünler ile tekstil ürünleri oldu. Benzer şekilde, 10 sektörün dokuzunda yeni siparişler yavaşlama gösterirken bu durumun istisnası kara ve deniz taşıtları sektöründe kaydedilen güçlü artış oldu. En keskin yavaşlama ise tekstil ürünlerinde gerçekleşti ve bu sektörün yeni siparişleri Covid-19 salgınının ilk dalgasından bu yana en hızlı düşüşü gösterdi. Dış talep tarafında ise kısmen daha olumlu bir tablo gözlemlendi ve on sektörün üçünde yeni ihracat siparişleri artış kaydetti. Talepteki zayıflık belirtilerinin yanı sıra üretim gereksinimlerindeki düşüş, sektörlerin çoğunluğunda istihdamın azalmasına yol açtı. Gıda ürünleri, ana metal sanayi ve giyim ve deri ürünlerinde istihdam artış eğilimi kesintiye uğradı.

Satın alma faaliyetlerinde de genele yaygın bir yavaşlama gözlemlendi. Girdi alımlarını artıran tek sektör kara ve deniz taşıtları oldu. Ancak diğerlerinde olduğu gibi bu sektörde de firmalar girdi stoklarını azalttı.

Girdi maliyetleri enflasyonu yüksek kalmaya devam etse de sektörlerin çoğunda fiyat artış hızı haziran ayı ile kıyaslandığında düşük seyretti. Girdi fiyatlarındaki en belirgin yükseliş metalik olmayan mineral ürünler sektöründe gerçekleşirken en yavaş artış ise ana metal sanayiinde kaydedildi. Temmuz ayında satış fiyatlarındaki en ılımlı artış da yine ana metal sektöründe gerçekleşirken aylık bazda enflasyonun hızlandığı tek sektör ağaç ve kağıt ürünleri oldu. Tedarikçilerin teslimat süreleri tüm sektörlerde uzarken tedarikçi performansında en belirgin bozulmanın yaşandığı sektör makine ve metal ürünler oldu. Teslim sürelerindeki en sınırlı artış ise tekstil sektöründe gerçekleşti.

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat PMI ve Sektörel PMI Temmuz 2022 raporlarının tamamına ekteki dosyalardan ulaşabilirsiniz.